

**UCHWAŁA Nr XXXVIII/395/2013
RADY MIEJSKIEJ W KOZIENICACH
z dnia 27 listopada 2013 roku**

**w sprawie uchwalenia Gminnego programu wspierania rodziny w Gminie Kozenice
na lata 2014-2016.**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 Ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 r., poz. 594) oraz art. 176 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 149, poz. 887 z późn.zm.) uchwała się, co następuje :

§ 1

Uchwala się Gminny Program wspierania rodziny na lata 2014-2016, zgodnie z załącznikiem do niniejszej uchwały.

§ 2

Traci w całości moc Uchwała Nr XIV/100/2011 Rady Miejskiej w Kozenicach z dnia 1 września 2011 r. w sprawie uchwalenia Gminnego programu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną na lata 2011 – 2014.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Kozenice.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1stycznia 2014 r.

§ 5

Podanie uchwały do publicznej wiadomości winno nastąpić poprzez ogłoszenie w BIP Urzędu Miejskiego w Kozenicach, Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej na okres trwania programu.

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Kozenicach

Mariusz Prawda

Załącznik do uchwały Nr XXXVIII/395/2013r.
Rady Miejskiej w Koźenicach
z dnia 27 listopada 2013r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

NA LATA 2014 - 2016

W GMINIE KOZIENICE

Koźenice 2013

I WPROWADZENIE

W styczniu 2012 roku weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. nr 149, poz. 887 z późn. zm.), która porządkuje i reguluje kwestie związane z pomocą dziecku i rodzinie przez państwo i samorządy.

Nowy system ma za zadanie wzmocnić wsparcie dysfunkcyjnej rodziny biologicznej dziecka, przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, a w konsekwencji w przyszłości ograniczyć liczbę dzieci umieszczanych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Pomoc zgodnie z zapisami ustawy ma dotyczyć również rodzin, które sprawują pieczę zastępczą nad dziećmi pozbawionymi opieki rodzicielskiej.

Na gminy nałożone zostały zadania nowe, dotychczas w ustawodawstwie nie ujmowane. Do zadań tych należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych po przez:
  - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci,
- 4) finansowanie:
  - a) kosztów szkoleń dla rodzin wspierających,
  - b) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
  - c) kosztów związanych z udzielaniem pomocy , o której mowa w art. 29 ust.2 ustawy , ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej;

Obowiązek wypełniania tych zadań winien być realizowany w oparciu o trzyletni program wspierania rodziny. Gmina Kozienice od szeregu lat realizuje zadania w zakresie profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną. Jednak w obecnym kształcie wspieranie rodziny wymaga skoordynowanych i planowych działań, których celem będzie przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania jej funkcji. Skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci, a także skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez systematyczną współpracę wszystkich instytucji i służb zajmujących się problemem w rodzinie na szczeblu gminy.

Działania ujęte w programie wynikają z aktów prawnych, w tym:

1. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U.z 2011 r. Nr 149, poz. 887 ze zm.);
2. Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. RP z 2013 r. , poz. 182 ze zm.);
3. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 ze zm.);
4. Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 ze zm.);
5. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku p przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485 ze zm.).

II ZASADY DZIAŁANIA PROGRAMU

W zakresie udzielania pomocy rodzinom oraz podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków dezintegracji rodzin Program oparty jest na zasadzie wzajemnej współpracy i współdziałania odpowiednich służb publicznych, organizacji pozarządowych, kościołów i związków wyznaniowych, a także innych instytucji i środowisk uprawnionych i zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z pomaganiem rodzinie.

III CELE PROGRAMU

Cele Programu wynikają z założeń i celów zawartych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2013-2020. Jednym z nich jest : *budowanie systemu wsparcia dla rodzin ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży*. Ten cel stanowi źródło szczegółowych działań przyjętych do realizacji w niniejszym Programie.

IV DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MAJĄCYCH WPŁYW NA SYTUACJĘ RODZIN.

Gmina Kozienice jest jedną z 50 gmin miejsko-wiejskich w województwie mazowieckim, w powiecie kozienickim. Zamieszkuje ją ogółem 31 159 mieszkańców, w tym 15 980 kobiet i 15 179 mężczyzn (stan na dzień 31.12.2012 r.). W skład Gminy wchodzi 40

miejsowości i 36 sołectw. Bezrobocie dotyka 2 359 osób, w tym 240 osób z prawem do pobierania zasiłku dla bezrobotnych. Pomocą społeczną objętych jest 892 rodziny liczące 2300 osób . Powodem przyznawania pomocy w 581 przypadkach było bezrobocie, 340 niepełnosprawność , długotrwała choroba - 282 , bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 211 , alkoholizm - 115. Rodzin z dziećmi korzystających z pomocy było 430 (niepełnych 132 , 125 wielodzietnych).

Problemy, które dotyczą współczesną rodzinę , między innymi bezrobocie, alkoholizm wskazują na potrzebę wsparcia rodzin naturalnych na etapie gdy problemy się zaczynają. Pozwoli to zapobiec głębokiemu kryzysowi w rodzinie, który może zakończyć się odebraniem dzieci rodzicom biologicznym.

Z danych uzyskanych z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Koźlenicach ustalono, że 31 dzieci z terenu Gminy Koźlenice (stan na 31.12.2012 r.) przebywa w pieczy zastępczej . W tym:

- w rodzinach zastępczych spokrewnionych - 28
- w rodzinach zastępczych niezawodowych - 0
- w rodzinie zastępczej zawodowej o funkcji pogotowia - 0
- w Placówce Socjalizacyjnej PANDA – 3

W celu zapobiegania umieszczania dzieci w pieczy zastępczej i wzmocnieniu rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej zachodzi konieczność udzielania wsparcia ze strony różnych instytucji i organizacji działających na rzecz dziecka i rodziny. Umieszczenie dziecka w różnych formach pieczy zastępczej ma być ostatecznością, po wykorzystaniu przez Gminę wszystkich możliwych i dostępnych form wsparcia rodziny.

V INSTYTUCJE, W KTÓRYCH RODZINA MOŻE OTRZYMAĆ POMOC I WSPARCIE

Zasobami umożliwiającymi rozwiązywanie problemów dzieci, młodzieży i rodzin są instytucje i podmioty, które działają w obszarze profilaktyki społecznej, edukacji, służby zdrowia, kultury, bezpieczeństwa publicznego. Są to jednostki samorządowe i organizacje pozarządowe. Do nich należą:

- Urząd Miejski
- Starostwo Powiatowe
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Powiatowy Urząd Pracy
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
- Ośrodek Profilaktyki Uzależnień
- Zespół Interdyscyplinarny
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- Komenda Powiatowa Policji
- Prokuratura Rejonowa
- Sąd Rejonowy
- Szpital Powiatowy
- Przychodnie Kozienickie
- Kuratorzy zawodowi i społeczni
- Sołectwa i komitety osiedlowe
- Placówki oświatowe
- Stowarzyszenia, fundacje i organizacje pozarządowe.

Celem głównym Programu jest budowanie zintegrowanego systemu środowiskowego wsparcia rodzin z dziećmi na utrzymaniu przeżywających trudności w prawidłowym funkcjonowaniu i wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Celami szczegółowymi są:

1. Diagnoza środowisk zagrożonych trudnymi sytuacjami życiowymi wpływającymi na wychowanie i opiekę nad dzieckiem.

Działania	Odpowiedzialni za realizację	Partnerzy	Termin realizacji
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Gromadzenie i analiza danych obrazujących sytuację rodzin i dzieci zamieszkujących na terenie Gminy Kozienice, ze szczególnym uwzględnieniem dysfunkcji i zagrożeń. ✓ Opracowanie i realizacja programów pomocy rodzinom niewydolnym pod względem wychowawczym i opiekuńczym. ✓ Monitoring środowisk objętych wsparciem oraz ocena podejmowanych działań. 	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	OPU, placówki oświatowe, kuratorzy, policja/dzielnicy, organizacje pozarządowe	Na bieżąco

2. Wzmocnienie prawidłowego funkcjonowania rodzin w środowisku zamieszkania.

Działania	Odpowiedzialni za realizację	Partnerzy	Termin realizacji
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Systematyczna praca socjalna z rodziną. ✓ Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny. ✓ Tworzenie warunków do działania rodzin wspierających. ✓ Wsparcie finansowe rodzin żyjących w niedostatku. ✓ Promowanie i wspieranie organizacji różnych form spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży. ✓ Tworzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży. ✓ Promowanie i rozpowszechnianie specjalistycznego wsparcia dla rodzin 	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Samorząd gminny, Lokalne instytucje i organizacje	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Starostwo Powiatowe, Policja, Kuratorzy	Na bieżąco

<ul style="list-style-type: none"> ✓ borykających się z różnymi trudnymi sytuacjami życiowymi. ✓ Organizowanie działań informacyjnych oraz zajęć dydaktycznych podnoszących umiejętności opiekuńczo-wychowawcze. ✓ Upowszechnianie informacji o podmiotach, instytucjach i organizacjach pozarządowych działających na rzecz dziecka i rodziny oraz o formach świadczonej przez nich pomocy. 			
---	--	--	--

3. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych w rodzinie wymagających interwencji.

Działania	Odpowiedzialni za realizację	Partnerzy	Termin realizacji
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Promowanie i wdrażanie programów edukacyjnych skierowanych do rodziców, dzieci i młodzieży. ✓ Promowanie i realizacja programów profilaktycznych. ✓ Zapewnienie możliwości profesjonalnego wsparcia dla osób dotkniętych przemocą domową. ✓ Inspirowanie społecznej aktywności do działań samopomocowych. ✓ Współpraca z kuratorami sądowymi, policją, szkołami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych i kompensacyjnych na rzecz rodzin mających problemy opiekuńczo-wychowawcze. ✓ Współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. ✓ Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym. 	<p>Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Samorząd gminny, Lokalne instytucje i organizacje</p>	<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Starostwo Powiatowe, Policja, Kuratorzy</p>	<p>Na bieżąco</p>

4. Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się organizacją pomocy dziecku i rodzinie.

Działania	Odpowiedzialni za realizację	Partnerzy	Termin realizacji
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez pracowników socjalnych i asystentów rodzin. ✓ Organizowanie spotkań, konferencji umożliwiających wymianę doświadczeń oraz promowanie dobrych praktyk z zakresu pracy z dzieckiem i rodziną. 	<p>Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Samorząd gminny</p>	<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Lokalne instytucje i organizacje</p>	<p>Na bieżąco</p>

VI ZAKŁADANE REZULTATY

- ✓ Podniesienie poziomu i rozwój profesjonalnych form wsparcia rodziny w środowisku
- ✓ Poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych marginalizacją

- ✓ Integracja działań różnych grup społecznych, instytucji , organizacji i zapewnienie kompleksowego wsparcia rodzinie przeżywającej trudności w rozwiązywaniu własnych problemów życiowych
- ✓ Zmniejszenie liczby dzieci kierowanych do różnych form pieczy zastępczej
- ✓ Reintegracja rodziny naturalnej poprzez umożliwienie powrotu dziecka do rodziny.

VII REALIZATOR PROGRAMU

Program realizowany będzie przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przy ścisłej współpracy z jednostkami samorządowymi zarówno gminnymi jak i powiatowymi , instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rodziny.

VIII ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Działania zaplanowane w Programie będą finansowane :

- ✓ ze środków własnych gminy,
- ✓ ze środków pozabudżetowych pozyskiwanych w ramach programów rządowych,
- ✓ ze środków Unii Europejskiej

IX MONITORING

Monitoring programu będzie prowadzony na bieżąco. Pozwoli na wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Umożliwi :

- ✓ rozpoznanie ilościowe rodzin wymagających wsparcia,
- ✓ ocenę zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za ich realizację,
- ✓ ocenę stopnia zadowolenia członków rodzin z oferowanej pomocy.

X ZAKOŃCZENIE

Opieka nad dzieckiem i rodziną jest jednym z kierunków działań gminnego systemu pomocy społecznej. Skuteczna pomoc dzieciom pozbawionym opieki oraz rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej wymaga skoordynowanych działań różnych instytucji zajmujących się rodziną.

Gminny program wspierania rodziny wyznacza kierunki działań i zakłada kontynuację działań uznanych za potrzebne i właściwe dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania rodziny w środowisku.

Program ma charakter otwarty, będzie aktualizowany w miarę pojawiających się potrzeb i posiadanych możliwości. Dzięki ścisłej współpracy instytucji i podmiotów

odpowiedzialnych za rozwiązywanie problemów społecznych w Gminie rodzina przeżywająca trudne sytuacje życiowe będzie miała możliwość otrzymania wsparcia w pełnym zakresie.

**Przewodniczący Rady Miejskiej
w Kozienicach**

Mariusz Prawda